

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	<i>Universitatea „Petre Andrei” din Iași</i>
1.2 Facultatea	<i>Drept, Economie, Științe Politice și Administrative</i>
1.3 Departamentul	<i>Științe Economice</i>
1.4 Domeniul de studii	<i>Finanțe</i>
1.5 Ciclul de studii	<i>Master</i>
1.6 Programul de studii / Calificarea	<i>Management Economico-Financiar European</i>

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Instrumente derivate</i>				
2.2 Titularul activităților de curs	<i>Ec. dr. ing. MATEESCU Petronela</i>				
2.3 Titularul activităților de seminar	<i>Ec. dr. ing. MATEESCU Petronela</i>				
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6 Tipul de evaluare*	EX.
				2.7 Regimul disciplinei**	OPT.

* Examen / Colocviu / Proiect

** Obligatoriu / Opțional / Facultativ

3. Timpul total estimat al activităților disciplinei (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
3.7 Distribuția fondului de timp					ore
3.7.1. Participare la orele de curs și seminar / lucrări / practică de specialitate*					42
3.7.2. Examinări*					2
3.7.3. Studiul după manual / suport de curs, bibliografie și notițe					30
3.7.4. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
3.7.5. Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					29
3.7.6. Consultații					2
3.8 Total ore studiu individual**					81
3.9 Total ore pe semestru***					125
3.10 Numărul de credite					5

* Activitățile din categoriile 3.7.1. și 3.7.2. fac parte din orele didactice.

** Orele de studiu individual cuprind activitățile din categoriile: 3.7.3., 3.7.4., 3.7.5. și 3.7.6.

Notă: Se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice.

*** Totalul orelor pe semestru rezultă din înmulțirea numărului de credite alocate disciplinei cu 25 ore / credit.

4. Precondiții (unde este cazul)

4.1 De curriculum	
4.2 De rezultate ale învățării	

5. Condiții

5.1. de desfășurare a cursului	• Prelegerile se desfășoară fizic
5.2. de desfășurare a seminarului / lucrărilor / practicii	• Prelegerile se desfășoară în sistem fizic, utilizându-se bibliografia aferentă, precum și o documentare anterioară din suportul de curs

6. Obiectivul general al disciplinei

Disciplina urmărește să asigure fundamentele instrumentelor derivate, adică noțiunile și conceptele specifice piețelor derivatelor financiare.
--

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Masterandul: - înțelege mecanismele de pricing pentru contracte Futures, Options, Swaps și structuri hibride;
------------	--

	- descrie indicatorii de sensibilitate ai opțiunilor și volatilitatea implicită a pieței ca factor de risc; - cunoaște structuri complexe de portofoliu bazate pe active suport și derivate destinate optimizării randamentului/riscului.
Aptitudini	Masterandul: - proiectează strategii complexe de <i>hedging</i> pentru portofolii comerciale, calculează coeficienții de corelație dintre active și determină expunerea netă la risc a unui portofoliu complex de tranzacționare; - estimează impactul financiar negativ produs de volatilitatea prețurilor asupra pozițiilor deschise pe piață și calculul costului de oportunitate; - măsoară expunerea la risc a portofoliilor de active și determină eficiența structurilor de acoperire.
Responsabilitate și autonomie	Masterandul: - pilotează în mod autonom execuția tranzacțiilor de acoperire pe piețele internaționale și evaluează independent riscul sistemic și nesistemic în piețele volatile de mărfuri și capital, emițând alerte de depășire a limitelor; - validează pragurile de alertă și autorizează modificări structurii portofoliului pentru limitarea impactului financiar negativ; - emite opinii calificate de investiții în active cu grad ridicat de volatilitate, conform profilului clientului.

8. Metode de predare: prelegere, expunere teoretică, dezbateri, curs interactiv, demonstrație, aplicații practice, exerciții

9. Conținuturi

9.1 Curs (teme, număr de ore, bibliografie)	Metode de predare	Timp alocat (14 ore)
1. Introducere în instrumentele derivate	Prelegere, dezbateri, expunere, curs interactiv, demonstrație	2
2. Contractele forward	Prelegere, dezbateri, expunere, curs interactiv, demonstrație	2
3. Contractele futures	Prelegere, dezbateri, expunere, curs interactiv, demonstrație	2
4. Contractele cu opțiuni	Prelegere, dezbateri, expunere, curs interactiv, demonstrație	2
5. Contractele swap	Prelegere, dezbateri, expunere, curs interactiv, demonstrație	2
6. Piețele instrumentelor derivate din România	Prelegere, dezbateri, expunere, curs interactiv, demonstrație	4
Bibliografie: 1. Charles Schwab Financial Service Company, <i>What Are Derivatives? A Guide to Financial Contracts</i>, 2026 www.schwab.com/learn/story 2. Dodescu A., Chirilă L., <i>Tranzacții pe piețele financiare și instrumente derivate</i>, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2021 3. Dumitrescu B. A., <i>Instrumente financiare derivate: o abordare practică</i>, Editura ASE, București, 2020 4. Militaru Ș., Bugheanu A.M., <i>Piața instrumentelor financiare</i>, Editura Pro Universitaria, București, 2020 5. *** Reuters, <i>Introducere în studiul produselor financiare derivate</i>, Editura Economică, București, 2021 6. Turtureanu A. G., <i>Piețe de capital și instrumente financiare derivate</i>, Editura Universitară, București, 2023		

9.2 Seminar / laborator (teme, număr de ore, bibliografie)	Metode de predare	Timp alocat (28 ore)
1. Determinarea rezultatului tranzacțiilor cu contracte forward pe acțiuni, obligațiuni, rata dobânzii și valute	Aplicații practice, expunere teoretică, exerciții	4
2. Determinarea rezultatului tranzacțiilor cu contracte futures pe acțiuni, indici bursieri, rata dobânzii și valute	Aplicații practice, expunere teoretică, exerciții	4
3. Utilizarea sistemului de marje în tranzacțiile cu contracte futures	Aplicații practice, expunere teoretică, exerciții	4
4. Determinarea rezultatului tranzacțiilor cu opțiuni pe acțiuni, indici bursieri, obligațiuni și contracte futures	Aplicații practice, expunere teoretică, exerciții	4
5. Utilizarea sistemului de marje în tranzacțiile cu opțiuni	Aplicații practice, expunere teoretică, exerciții	4
6. Determinarea rezultatului tranzacțiilor swap pe acțiuni, rata dobânzii și valute	Aplicații practice, expunere teoretică, exerciții	4
7. Piețele instrumentelor derivate din România	Aplicații practice, expunere teoretică, exerciții	4
Bibliografie: 1. Hull J.C., <i>Options, Futures and Other Derivatives</i> (11th Edition), Editura Pearson, 2021 2. McDonald R.L., <i>Derivatives Markets</i> (4th Edition), Editura Routledge, London, 2023 3. Militaru Ș., Bugheanu A. M., <i>Piața instrumentelor financiare</i>, Editura Pro Universitaria, București, 2022 4. Sundaram R. K., Das S. R., <i>Derivatives: Principles and Practice</i> (3rd Edition), Editura McGraw Hill, 2024 5. Turtureanu A.G., <i>Piețe de capital și instrumente financiare derivate</i>, Editura Universitară, București, 2023 6. *** Cod BVB Operator de piață		

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală
10.4 Evaluare sumativă (Examen / Colocviu / Proiect)	Evaluarea cunoștințelor teoretice	Examen scris cu întrebări deschise și aplicații	60%
10.5 Evaluare continuă (pe parcursul seminarelor / laboratoarelor etc.)	Evaluare teme, studii de caz	Proiect	40%
10.6 Condiții de promovare			
Obținerea notei de minim 5 (cinci) la examenul scris și a mediei finale de minim 5 (cinci) care rezultă prin adunarea notei de la examenul scris (ponderată cu 60%) cu nota de la seminar (ponderată cu 40%).			

Data completării: 23.09.2026

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament: 26.09.2026

Semnatura Directorului de Departament